

Handläggare
Ulrika Kvartoft Kruså
Telefon: 0850828935**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-09-28, p. 14

Samråd om förslag till detaljplan för del av fastigheten Norra Djurgården 1:1, Uggleviksreservoaren, i stadsdelen Norra Djurgården

Remiss från stadsbyggnadsnämnden S-Dp 2020-02200

Förvaltningens förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till förslaget till detaljplan, men anser att nedanstående synpunkter bör beaktas i den fortsatta planeringen:

- En översiktlig markundersökning bör genomföras inför granskningen av planen.
- För att minska planens påverkan på de ekologiska spridningssambanden är det av stor vikt att de kompensationsåtgärder avseende naturmiljö som lyfts i naturvärdesinventeringen samt i miljökonsekvensbeskrivningen genomförs.
- Miljökonsekvensbeskrivningen bör kompletteras med uppgift om vem som ansvarar för uppföljningen av naturmiljöns återetablering inom planområdet.

Justera beslutet omedelbart

Anna Hadenius
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Syftet med planförslaget är att möjliggöra uppförandet av en ny vattenreservoar inom Uggleviken för att därigenom säkra Stockholms dricksvattenförsörjning.

Samtliga av de miljö- och hälsofrågor som miljöförvaltningen lyft i miljö- och hälsounderlaget förutom markföroreningar har studerats i

planarbetet. Till granskningen av planen efterfrågar miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) en översiktlig provtagning av markföroreningar, detta för att det ska finnas en uppfattning om vilka föroreningar som kan förväntas vid masshanteringen på platsen.

MHN delar de bedömningar som görs i MKB:n avseende naturmiljö, men för att minska planens påverkan på de ekologiska spridningssambanden anser MHN att det är av stor vikt att de kompensationsåtgärder som lyfts i naturvärdesinventeringen (NVI) samt i MKB:n till planen genomförs.

MKB:n bör enligt MHN kompletteras med uppgift om vem som ansvarar för uppföljningen av naturmiljöns återetablering inom planområdet.

Bakgrund

Huvudsyftet med detaljplanen är att möjliggöra uppförandet av en ny vattenreservoar inom Uggleviken för att därigenom säkra Stockholms dricksvattenförsörjning. Efter planens genomförande kommer den befintliga vattenreservoaren rivas och platsen återställas till naturmark. Utvärderingen av alternativa lokaliseringar av vattenreservoaren visar att funktionalitet, energianvändning i driftskedet och ekonomi bäst uppfylls med en lokalisering i Uggleviken.

Den nya vattenreservoaren uppförs söder om den befintliga vattenreservoaren som kommer att vara i drift under byggtiden.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. Miljöbedömningen avser planförslagets påverkan på kultur- och naturmiljö samt rekreation och friluftsliv.

Planförslaget är på samråd till den 7 september 2021, men miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått möjlighet att komma in med svaret den 30 september 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I det miljö- och hälsounderslag som miljöförvaltningen har tagit fram för planen har förvaltningen lyft att betydande miljöpåverkan, naturvärden, dagvatten samt markföroreningar bör utredas i planarbetet. Samtliga av dessa frågor förutom markföroreningar har studerats i planarbetet. MHN är positiv till planförslaget men har nedanstående medskick till det fortsatta planarbetet.

Markföroreningar

I planbeskrivningen framgår att risken för markföroreningar bedöms vara låg. Det framgår också att det kan finnas fyllnadsmassor av varierande sammansättning och ursprung som förts till platsen under byggskedet av den befintliga Uggleviks-reservoaren. Om det förekommer fyllnadsmassor finns det enligt MHN risk för att det förekommer markföroreningar inom planområdet. Inför granskning efterfrågar MHN en översiktlig provtagning av markföroreningar, detta för att det ska finnas en uppfattning om vilka föroreningar som kan förväntas vid masshanteringen på platsen.

Natur

Planförslaget innebär att en mindre del av en naturmiljö med påtagligt naturvärde försvinner. 18 träd inom planområdet och inom etableringsområdet kommer behöva fällas. Totalt påverkas elva naturvärdesträd och sju skyddsvärda träd av planförslaget. Inventeringsområdet ligger inom nationalstadsparken vilket betyder att alla träd grövre än 40 cm i stamdiameter klassas som skyddsvärda träd enligt länsstyrelsen. Detta innebär att utöver de sju skyddsvärda träden inom planområdet så klassas ytterligare 5 av naturvärdesträden som skyddsvärda träd då planområdet befinner sig i nationalstadsparken. Naturvårdsarterna liljekonvalj, blomkålssvamp, myskbock och hundtunga samt två värdeelement bestående av öppna solbelysta ytor kommer också att påverkas av planförslaget.

Enligt MKB:n som är framtagen till planen så bedöms den natur som försvinner medföra en viss habitatförlust som kan medföra en negativ påverkan på de ekologiska spridningssambanden. Då planområdet är omgärdat av skog och placerat i utkanten av ett större sammanhängande skogsområde bedöms dock denna förlust och den negativa påverkan på de ekologiska spridningssambanden vara begränsad.

Arterna liljekonvalj och blomkålssvamp kommer att försvinna permanent från planområdet. Då liljekonvalj är en livskraftig art som förekommer på fler platser bedöms enligt MKB:n inte förlusten påverka artens bevarandestatus. Vad gäller blomkålssvampen finns

goda habitatmöjligheter i omgivningen och planförslaget bedöms enligt MKB:n inte påverka arten. En sälj där myskbock identifierats kommer att påverkas av planförslaget. I anslutning till planområdet finns dock enligt MKB:n ett flertal gynnsamma träd för myskbocken. Det finns en risk att arten hundtunga påverkas under byggskedet. Denna risk kan dock minimeras genom att markera ut och skydda området där arten påträffats under byggskedet.

MHN delar de bedömningar som görs i MKB:n, men för att minska planens påverkan på de ekologiska spridningssambanden anser MHN att det är av stor vikt att de kompensationsåtgärder som lyfts i NVI:n samt i MKB:n till planen genomförs. Exempel på åtgärder som är av stor vikt att de genomförs:

- Naturvärdesträd samt skyddsvärda träd bör så långt som möjligt sparas och skyddas under anläggningstiden. Även övrig vegetation i anslutning till projektområdet ska skyddas från påverkan under byggtiden. Påverkan på träd grövre än 40 cm i stamdiameter i nationalstadsparken ska anmälas för samråd enligt 12 kap 6§ miljöbalken.
- När träd måste tas ned och sedan tidigare död ved flyttas, ska entreprenör i förväg samråda med Kungliga Djurgårdsförvaltningen.
- Det större blockområdet nordväst om reservoaren bör sparas i sin helhet och nya blockområden bör om möjligt nyskapas.
- Det ska enligt rekommendation i NVI:n genomföras en artskyddsutredning för mindre Hackspett.
- Hundtunga är en ovanlig ruderatmarksart i Stockholm och det rekommenderas att frön omhändertas och sås på lämplig nystörd yta när återskapande av naturmark sker. Calluna som har tagit fram NVI:n har samlat in frön 2019.
- Duvhöksboet som finns på reservoarens tak behöver inventeras för att undersöka om det används.
- En återställandeplan behöver tas fram. Återställandeplanen ska hantera frågan hur kompaktering motverkas, att trädslag naturliga för platsen återintroduceras, att omhändertagen jord från naturmark återanvänts och tillförs ytan där etableringen varit.
- Den naturliga fältvegetationen ska återskapas vid återställningen. Där det är lämpligt bör det skapas en miljö som liknar den hållmarksmiljö som ansluter till den nya reservoaren. Det bör även utredas om det finns möjlighet att skapa ett skogskärr med våtmarksfunktion som är bättre utvecklat än det som finns idag.
- Träd och buskar som måste fällas och vegetation som måste grävas bort ska inte avverkas, avlägsnas under perioden 1 april till sista augusti, vilket är den period som miljöförvaltningen och fastighetskontoret har som policy att i

naturreservaten inte utföra trädgårdsskärning och röjningsarbeten. Detta är av hänsyn till fågellivet. De åtgärder som skapar mycket buller som ex rivning av reservoaren, ska också undvikas under den perioden.

Övriga rekommendationer och medskick till fortsatt process som presenteras i NVI:n bör enligt MHN beaktas.

Miljökonsekvensbeskrivning MKB

MHN anser att avgränsningen av MKB:n till: kulturmiljö, naturmiljö och biologisk mångfald samt rekreation och friluftsliv är bra avvägd.

MHN är positiv till den uppföljning som planeras av naturmiljön där det några år efter färdigställandet bör göras en kontroll av planområdets trädbestånd för att undersöka om åtgärderna i form av återplantering är tillräckliga. För att detta ska förverkligas bör det enligt MHN framgå vem som ansvarar för denna uppföljning. Föreslagen uppföljning bör enligt MHN även kompletteras med en uppföljning av markvegetationens återhämtning samt resultatet av återplantering av hundöra.

Dagvatten

Föreslagen dagvattenhantering för detaljplaneområdet är att samla ihop dagvattnet från reservoarens tak i en uppsamlingstank för att sedan släppa ut vattnet genom flera utkastare till angränsande naturmark. Rening och fördröjning av dagvattnet kommer sedan att ske i naturmark utanför planområdet. Enligt stadens åtgärdsnivå ska dagvatten omhändertas inom det egna planområdet. Då planområdet befinner sig i nationalstadsparken där större ingrepp som t.ex. byggnation av dagvattenmagasin bör undvikas, så anser MHN att föreslagen lösning är tillfredställande på den specifika platsen. MHN håller dessutom med om resonemanget i dagvattenutredningen om att risken är närmast obefintlig att vattnet från reservoarens tak påverkar möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna i Lilla Värtan, då vattnet har möjlighet att transporteras ända fram till Lilla Värtan endast vid mycket kraftig nederbörd. Dessutom minskar takytan något jämfört med tidigare reservoar, vilken har haft samma dagvattenhantering som föreslagen för nya reservoaren, vilket i sig förbättrar föroreningsbilden då mindre dagvatten genereras.

Bilagor

Detaljplane förslag för Uggleviksreservoaren finns att hämta via:
[Bygg- och plantjänsten \(stockholm.se\)](https://bygg-och-plantjansten.stockholm.se)